

Platform 2

การวิจัยและสร้างนวัตกรรม
เพื่อตอบสนองโจทย์ท้าทายของสังคม

โจทย์ท้าทายทางด้านทรัพยากร
สิ่งแวดล้อมและการเกษตร

สังคมสูงวัย

สังคมคุณภาพและความมั่นคง

แพลตฟอร์ม 2 การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ท้าทายของสังคม

เป้าหมาย O2 มุ่งองค์ความรู้อันเกิดจากการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อจัดการกับปัญหาท้าทายเร่งด่วนที่สำคัญของประเทศ คนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขและมีคุณค่า

ผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ

<p>KR2.1 มุ่งองค์ความรู้อันเกิดจากการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อจัดการกับปัญหาท้าทายเร่งด่วนสำคัญของประเทศ และบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)</p>	<p>KR2.2 คนในทุกช่วงวัยมีคุณภาพที่ดี สามารถดำรงชีวิตด้วยตนเองได้อย่างมีคุณค่า และมีกลไกที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข พร้อมรับสังคมสูงวัย</p>	<p>KR2.3 การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มผลิตภาพและความมั่นคงทางรายได้ของเกษตรกร</p>
<p>P.7 โจทย์ท้าทายด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการเกษตร</p>	<p>P.8 สังคมสูงวัย</p>	<p>P.9 สังคมคุณภาพและความมั่นคง</p>
<p>O2.7 ใช้ความรู้ การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อจัดการกับปัญหาท้าทายเร่งด่วนสำคัญของประเทศในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>	<p>O2.8 พัฒนาคนในทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตด้วยตนเองได้อย่างมีคุณค่า และสร้างกลไกที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข พร้อมรับสังคมสูงวัย</p>	<p>O2.9 สร้างสังคมที่มีการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคม และมีการเสริมพลังทางสังคม</p>
<p>KR2.7.1 อัตราการนำขยะจากทุกกระบวนการกลับมาใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10 ต่อปี</p> <p>KR2.7.2 ลดปริมาณขยะที่เข้าสู่กระบวนการกำจัด – ลดขยะครัวเรือนลงร้อยละ 10 ต่อปี และลดขยะอุตสาหกรรมร้อยละ 10 ต่อปี เทียบกับปีฐาน</p> <p>KR2.7.3 ลดจำนวนวันที่มีปริมาณ PM2.5 เกินค่ามาตรฐาน (50 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง (เช่น กทม. เชียงใหม่ ฯลฯ) ด้วยความรู้ การวิจัยและนวัตกรรม</p> <p>KR2.7.4 ผลิตภาพภาคเกษตรเพิ่ม ด้วยการใช้ระบบเกษตรอัจฉริยะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางการตลาด</p> <p>KR2.7.5 ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจลจลร้อยละ 20 – 25 ในปี 2030 เทียบกับกรณีปกติ โดยเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียนร้อยละ 30 ในปี 2579 และลดความเข้มข้นการใช้พลังงานลง ร้อยละ 30 ในปี 2579 เทียบกับปี 2553</p>	<p>KR2.8.1 ร้อยละ 80 ของประชากรที่มีอายุเกิน 60 ปี มีสุขภาพดีและพึ่งพาตนเองได้ และลดอุบัติการณ์การเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) และโรคที่เกิดในผู้สูงอายุ เช่น อัลไซเมอร์ และพาร์กินสัน</p> <p>KR2.8.2 มีผลงานวิจัยเชิงบูรณาการที่สะท้อนคุณค่าผู้สูงวัยเพื่อดัดศักยภาพและเสริมพลัง และการจัดการความรู้เชิงระบบเพื่อพัฒนาระบบสวัสดิการสังคม ระบบการออม และระบบบริการสุขภาพ (การบริการสังคม การประกันสังคม การหาเงินเลี้ยงชีพในระยะสูงวัย การช่วยเหลือทางสังคม และการส่งเสริมหุ้นส่วนทางสังคม) ในภาพรวมของประเทศและระดับพื้นที่</p> <p>KR2.8.3 เกิดงานวิจัย เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ช่วยเหลือการดำรงชีวิต (Assisted living) สำหรับผู้สูงวัยและคนพิการให้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพได้ตามมาตรฐานสากล จำนวนอย่างน้อย 15 เรื่อง/ปี ครอบคลุมผู้สูงวัยและคนพิการที่เข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80</p> <p>KR2.8.4 เกิดนวัตกรรมหรือโครงการทางสังคมที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้คนทุกวัยใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างมีคุณภาพ มีแรงยึดเหนี่ยวทางสังคม (social cohesion) และผู้สูงวัยสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างเต็มภาคภูมิ</p> <p>KR2.8.5 เกิดนวัตกรรมเมืองที่ใช้หลักการ Universal Design ที่มีการออกแบบให้เป็นมิตรต่อผู้สูงอายุ คนพิการ และประชากรทุกช่วงวัย</p>	<p>KR2.91 สร้างองค์ความรู้ที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก</p> <p>KR2.9.2 ความรู้สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ถูกนำไปใช้ในการพัฒนานโยบายสาธารณะและพัฒนานวัตกรรมเพื่อสังคม รวมทั้งกลไกการแก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>KR2.9.3 จำนวนงานวิจัยข้ามศาสตร์ที่สร้างและปฏิบัติการร่วมกับสังคม และเผยแพร่สู่สังคมในรูปแบบต่าง ๆ</p>
<p>แผนงาน/โครงการสำคัญ</p> <ul style="list-style-type: none"> Zero-waste PM2.5 และการจัดการมลพิษ Smart Farming 	<p>แผนงาน/โครงการสำคัญ</p> <ul style="list-style-type: none"> โครงการไทยอารี (Thai Ageing Research Innovation Platform) 	<p>แผนงาน/โครงการสำคัญ</p> <ul style="list-style-type: none"> โครงการชุดวิจัยนโยบายสันติประชาธรรมเพื่อการสร้างสังคมเปิด แผนงานความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับองค์การอนามัยโลกด้านความปลอดภัยทางถนน

โปรแกรมที่ 7 โจทย์ท้าทายด้านทรัพยากร สิ่งแวดล้อม และการเกษตร

ตัวอย่างแผนงาน/โครงการสำคัญ

เป้าหมาย	ผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ	หน่วยงานขับเคลื่อน
แผนงาน Zero-waste		
<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มอัตราการนำขยะจากทุกกระบวนการกลับมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ 10 ต่อปี ด้วยความรู้ การวิจัยและนวัตกรรม - ลดปริมาณขยะที่เข้าสู่กระบวนการกำจัด - ลดขยะครัวเรือนลงร้อยละ 10 ต่อปี และลดขยะอุตสาหกรรมร้อยละ 10 ต่อปี เทียบกับปีฐาน (ก่อนเริ่มดำเนินโครงการ) 	<ul style="list-style-type: none"> - ร่างกฎหมายระดับประเทศว่าด้วยการส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน - ร่างข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ส่งเสริมการลดขยะและคัดแยกขยะที่ต้นทาง - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประกาศใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ส่งเสริมการลดขยะและคัดแยกขยะที่ต้นทาง - นวัตกรรมทางสังคมและนวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นช่วยลดปริมาณขยะเหลือทิ้งที่ส่งกำจัดไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับปีฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันอุดมศึกษา - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรมโรงงานอุตสาหกรรม - กรมควบคุมมลพิษ - กรุงเทพมหานคร
แผนงาน PM2.5 และการจัดการมลพิษ		
ลดการปล่อยมลพิษทางอากาศ เทียบกับปีฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มประสิทธิภาพในการลดการปล่อยมลพิษ และบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ - แผนการจัดการพื้นที่ที่ประสบปัญหาหมอกพิษของประเทศ เช่น เชียงใหม่ กรุงเทพมหานคร 	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันอุดมศึกษา - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศ และภูมิสารสนเทศ - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงมหาดไทย - กรมโรงงานอุตสาหกรรม - กรุงเทพมหานคร
แผนงาน Smart Farming		
<ul style="list-style-type: none"> - มีนวัตกรรมทางการเกษตรเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ ตลอด Value chain สามารถสรรสร้างคุณค่าเชื่อมโยงการผลิต และการตลาดเพื่อขายผลผลิตได้และมีกำไร - ต้นทุนการผลิตที่คุ้มค่า และลดต้นทุนการผลิตลงร้อยละ 15 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น - เพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร - ลดต้นทุนการผลิต - เพิ่มผลผลิตสินค้าการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันอุดมศึกษา - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ - กรมวิชาการเกษตร - กรมส่งเสริมการเกษตร - กรมปศุสัตว์
แผนงานการบริหารจัดการน้ำ		
<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบพยากรณ์และเตือนภัยที่มีประสิทธิภาพ เพื่อลดการสูญเสีย - ลดปริมาณการใช้น้ำภาคเกษตร อุตสาหกรรม ครัวเรือน ลงร้อยละ 15 - มีการบริหารจัดการน้ำและใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ - เพิ่มประสิทธิภาพจัดการน้ำของระบบชลประทานให้มีประสิทธิภาพขึ้นร้อยละ 70 (จากปัจจุบันประมาณร้อยละ 50 – 60) 	<ul style="list-style-type: none"> - มาตรการ/แผนงานในการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ - เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เพิ่มประสิทธิภาพในการพยากรณ์และระบบเตือนภัยล่วงหน้า - กลไกและเครือข่ายองค์กรและชุมชนในพื้นที่ในการบริหารจัดการน้ำ - เกิดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันอุดมศึกษา - สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม - กรมชลประทาน - สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ - การไฟฟ้าฝ่ายผลิต

โปรแกรมที่ 8 สังคมสูงวัย

ตัวอย่างแผนงาน/โครงการสำคัญ

เป้าหมาย	ผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ	หน่วยงานขับเคลื่อน
โครงการไทยอารี (Thai Ageing Research Innovation Platform)		
<ul style="list-style-type: none"> - ประชากรผู้สูงอายุเป็นพลพลั่ง (Active Ageing) คือสุขภาวะดี มีหลักประกันที่มั่นคง สามารถทำงานเชิงเศรษฐกิจและร่วมเป็นพลังในการขับเคลื่อนสังคมไทย - ประชากรก่อนวัยสูงอายุเพียบพร้อมไปด้วยทักษะสำคัญแห่งศตวรรษที่ 21 พร้อมทั้งมีทักษะชีวิต มีการเตรียมการในทุกมิติก่อนวัยสูงอายุ พร้อมทั้งจะเรียนรู้และเพิ่มพูนทักษะการทำงานให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงตลอดช่วงชีวิต - เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจและการเติบโตในภาคอุตสาหกรรม ในบริบทของสังคมสูงวัย (Silver Economy/Longevity Economy) ด้วยการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์สิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมด้านบริการทางการแพทย์เพื่อรองรับสังคมสูงวัย และเพิ่มคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ สู่ตลาดในประเทศและต่างประเทศ - มีเครือข่ายเชื่อมโยงข้อมูลจากระดับท้องถิ่นสู่ระดับชาติ เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานและการพัฒนาระบบรองรับสังคมสูงวัย ที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศและบริบทของชุมชน - มีระบบรองรับสังคมสูงวัยแบบองค์รวม (มิติเศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ สภาพแวดล้อม เทคโนโลยีและนวัตกรรม) ทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการเชื่อมโยงและแปลงนโยบายและแผนรองรับสังคมสูงวัยจากระดับชาติ สู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม - มีการกำหนดนโยบาย แผน และระบบการดำเนินงานรองรับสังคมสูงวัย โดยใช้ข้อมูลจากการวิจัยเป็นฐาน - มีชุมชนน่าอยู่สำหรับคนทุกวัย (Smart, Inclusive, and Sustainable Community) - เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจและบทบาทของไทยในตลาดโลก ในบริบทของ (Start-up, Innovation in Thailand ร่วมกับ CUE, UTC, SID) - คนไทยและสังคมไทยเกิดความตระหนักและเตรียมการเพื่อยามสูงอายุ - ลดค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของรัฐและครอบครัว อันเนื่องมาจากการสูงอายุ 	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันอุดมศึกษา - หน่วยงานภาครัฐ (อาทิ กระทรวงมหาดไทย กรมกิจการผู้สูงอายุ กรมกิจการเด็กและเยาวชน กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข กรมการจัดหางาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม สภากาชาดไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กองทุนการออมแห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) - เครือข่ายภาคเอกชน - เครือข่ายระดับนานาชาติ (อาทิ HelpAge International, UNFPA, UNESCAP, UNDP, World Bank)

โปรแกรมที่ 9 สังคมคุณภาพและความมั่นคง

ตัวอย่างแผนงาน/โครงการสำคัญ

เป้าหมาย	ผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ	หน่วยงานขับเคลื่อน
โครงการชุดวิจัยนโยบายสันติประชาธรรมเพื่อการสร้างสังคมเปิด		
<p>ผลิตผลงานวิจัยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและความเป็นธรรมในสังคมตามแนวคิดเรื่องสันติประชาธรรม ตามแนวคิดของ ศ.ดร.ปวย อึ้งภากรณ์ อันนำประเทศไทยไปสู่สังคมเปิดในที่สุด โดยมีเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ด้านการบริหารจัดการและการประกอบธุรกิจ - ด้านเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา - ด้านความเหลื่อมล้ำ - ด้านเศรษฐศาสตร์การคลังและนโยบายสาธารณะ - ด้านเศรษฐศาสตร์มหภาค - ด้านสิ่งแวดล้อม - ด้านการเมืองการปกครอง - ด้านสังคม - ด้านศิลปวัฒนธรรม - ด้านการเรียนรู้และการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - องค์ความรู้และข้อเสนอแนะทั้งในเชิงนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ในฐานะพลเมืองของสังคมที่มีคุณภาพ - เวทีสาธารณะเพื่อนำเสนอองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายนักวิชาการและประชาชนทั่วไป - สื่อความรู้ทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์และออนไลน์เพื่อเผยแพร่ความรู้สู่วงกว้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - สถาบันอุดมศึกษา - สถาบันวิจัยที่เกี่ยวข้อง - กระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง - สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและหน่วยงานนโยบายสาธารณะที่เกี่ยวข้อง - หน่วยงานภาครัฐ ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น - องค์กรภาคประชาสังคม - องค์กรภาคเอกชนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม
แผนงานความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับองค์การอนามัยโลกด้านความปลอดภัยทางถนน		
<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวมด้านการวิจัยและนวัตกรรมของอุบัติเหตุทางถนนในระดับชาติและนานาชาติ เพื่อจัดทำข้อเสนอต่อสถานนโยบายในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนรวมทั้งงบประมาณเพื่อการวิจัยและนวัตกรรมในปีงบประมาณ 2563 - วิจัยเชิงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทั้งด้านปัจจัยมนุษย์ ยานพาหนะและสิ่งแวดล้อม มีการเก็บสถิติและข้อมูลอุบัติเหตุอย่างเป็นระบบ ซึ่งรวมถึงระบบการสอบสวนอุบัติเหตุเชิงลึก ติดตามและประเมินผลกิจกรรมและโครงการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน และเกิดการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมรวมทั้งเทคโนโลยี อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ สำหรับการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน - เกิดงานวิจัยเชิงระบบที่ประเมินถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม 	<p>ระยะสั้น</p> <ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจสถานการณ์ภาพรวมด้านการวิจัยและนวัตกรรมของอุบัติเหตุทางถนนในระดับชาติและนานาชาติเพื่อจัดทำข้อเสนอต่อสถานนโยบายในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนรวมทั้งงบประมาณเพื่อการวิจัยและนวัตกรรม - เกิดการวิจัยเชิงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทั้งด้านปัจจัยมนุษย์ ยานพาหนะและสิ่งแวดล้อม มีการเก็บสถิติและข้อมูลอุบัติเหตุอย่างเป็นระบบ ซึ่งรวมถึงระบบการสอบสวนอุบัติเหตุเชิงลึก ติดตามและประเมินผลกิจกรรมและโครงการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอุบัติเหตุทางถนน - เกิดการพัฒนาที่เลี้ยงเพื่อหนุนเสริมการดำเนินงานในระดับพื้นที่ - จำนวนโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุอย่างเป็นระบบ โดยเป็นโครงการวิจัยที่หลากหลายระดับ ตั้งแต่ นักวิชาการ หน่วยงานและชุมชนท้องถิ่น - เกิดเวทีบูรณาการระดับโลกและกระบวนการการทำงานในหลากหลายรูปแบบในการลดอุบัติเหตุบนถนน 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุข - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - องค์กรอนามัยโลก - องค์กรภาคประชาสังคม - องค์กรภาคเอกชนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม